

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Svmma Casvvm
Conscientiæ, Sive De Instrvctione Sacerdotvm Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

12. De impedimento impotentiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

extendatur nisi ad duos primos gradus tantummodo: hic item aliquo: sunt aduertenda.

Primum est, cum affinitas superuenit alicui matrimonio iam raro, non soluit illud, sed facit; vt, qui fuit in culpa, non possit petere debitum circa dispensationem, sed solum cedere: v.gr. sunt duo iam coniugati de presenti, unus habet rem cum consanguinea alterius in secundo, iuxta Concilium contrahit impedimentum, vt non petat debitum: tamen cum est ante ratum matrimonium, tunc impedit contrahendum, licet sint sponsalia; & si contrahatur ante dispensationem, nullum est matrimonium.

Secundum est, Aliquando incidit, vt simul sit impedimentum affinitatis, & honestatis, & tunc, qui petit dispensationem debet utrumque saltem implicite declarare, alias invalida est dispensatio, vt tenet Sylu.ver.matrimonium, §§.24. v.g. Aliquis duxit Mariam vxorem, cum, qua habuit copulam, consummando matrimonium, hic, ratione matrimonij filius, contraxit impedimentum honestatis cum consanguineis viroris usque ad quartum gradum; ratione copulae cum eisdem contraxit affinitatem, moritur vxor, & vult contrahere cum consanguinea vxoris in tertio, si iste petat dispensationem hoc modo, quod vult contrahere cum affine in tertio, non valebit nam non exprimitur honestatis impedimentum: si vero dicat, cum consanguinea vxoris in tertio, tunc est valida, quia utrumque implicite exprimitur.

Tertium est, aliquando accidit, quod coniunguntur impedimenta honestatis, & affinitatis; sic, vt homo, qui ante poterat unam duarum ducere, postea vero neutram, sine dispensatione: V.g. mater habet filiam, quam vult despondere eidam, & vere despondet, post sponsalia ille habet rem cui matre, vel sorore sponsae, tunc, ratione affinitatis, non potest contrahere cum sponsa sua, ratione vero honestatis, non potest cum matre, nec sorore, nec cum alijs intra quartum gradum; & si contrahere intendat, quamuis habeat filios, & filias, nullum est matrimonium, nec potest cum filia, nec cum matre, circa dispensationem, contrahere.

De impedimento impotentie.

C A P V T XII.

Mpotentia coēundi, impedimentum est dirimens contractum, & impediens contrahendum, sicut prædicta impedi-

men-

menta. Illa autem dicitur impotentia, qua non potest semen effundi, ut bene norauit Panorm. c. quod sedem, de sponsa, unde castrati vitroque testiculo non possunt contrahere, quicquid alij velint: similiter, nec qui membra habet absissa, aut talia, ut non possit in vas foeminae emittere. Similiter foemina tam arcata, ut non possit semen recipere, nec arte medicorum remedium ullum esse potest circa abscissionem, quam non teneatur pari, non potest contrahere. Similiter, qui ex complexione naturali, vel ex infirmitate contracta, non potest seminare, qui dicuntur frigidii; & qui arte dæmonis impediti sunt a generatione, id est, seminis effusione, qui dicuntur maleficiati, non possunt contrahere, ut habetur tit. de frigi. & malefic. per torum: qui tamen possunt seminare, licet steriles sint, possunt contrahere. Aduerte tamen duas esse conditiones necessarias, ut impotentia hæc sit impedimentum.

Altera est, ut præcedat matrimonium: si enim superuenit matrimonio rato, non dissoluitur matrimonium, & tunc, qui cunuchus esset, non peccaret cognoscendo vxorem, ut notant Caiet. 2.2. q. 154. art. 1. & Nauar. cap. 22. num. 6. licet non speratur generatio futura.

Altera est, quod impedimentum sit perpetuum: nam si est temporale, non dirimitur, & iura solent expectare triennium ad examen impotentiae huius. Aliqui solent assignare tertiam conditionem, dummodo sit ignorantia: nam si utrique sciunt tale impedimentum, dicunt posse contrahere: sed oppositum est tenendum, id est, non esse matrimonium, & ita tenet Panor. Hostie. Innoc. cap. consulta de sponsal. & Nauar. loco citato. Est autem differentia inter frigidum, & maleficiatum; nam iura non concedunt frigido, ut post separationem ab una, ducat alteram, quia, quod naturale est, respectu cuiusque est, at maleficiatis concedunt, quia aliquando dæmon impedimentum facit alicui respectu vnius, non autem respectu alterius. Ita habet S. Thom. 4. sent. dist. 34. art. 3 Armilla.

ver. matrimonium, §. 49. lege canones de frigidis, & maleficiat Hæc de impedimento impotentiae.

(. . .)